

DESET + JEDNA

Miroslav Kočí

Miroslav Kočí

Deset + jedna

DOBŘÝ SKUTEK

To, co Vám budu teď vyprávět, se stalo, když mně bylo krátce osmnáct let. Bylo to v časech, kdy v létě bylo teplo a v zimě zima, kdy pivo bylo pivo a ne jihoafrická rychlokvaška, kdy ženský byly ženský a ne silikonový anorektičky s vyholenými pipinama, a kdy chatování neznamenal od stolu vedenou bezháčkovou a bezčárkovou elektronickou komunikaci za pomoci anglických zkratek, ale víkendy na chatě s kamarády a probíráním života skrz naskrz za pomoci piva a opečených buřtů. Zkrátka bylo to v období, kdy se svět točil o něco málo pomaleji a například cesta z Plzně do Prahy byla příjemným výletem, a ne rallye D5, kdy čas pětáctýřicet minut a výše je brán jako totální propadák v tomto neoficiálním závodě.

Rozptýlení a zábavu jsme tehdy hledali spíše v osobním setkávání, často mimo město, a to pěšky nebo vlakem.

Tou dobou jsme seděli s klukama v předzahrádce jedné z plzeňských restaurací a plánovali, co podnikneme o následujícím víkendu, když k našemu stolu přišla moje mladší ségra, která tušila, kde mě najde, a oznámila mi se smutkem ve tváři, že nám umřel děda. Ten den už se mnou nic nebylo. Děda byl vdovec po dvou infarktech, ale nijak na to nedbal. Celý život si dopřával dobré pití a doutníky a nechtěl si hrát si se zubatou na schovávanou, jak říkával. Proto se v ničem neomezoval ani v pokročilém věku. Jeho smrt se tedy dala dříve či později očekávat, ale i tak mě to pořádně zaskočilo a nedovedl jsem strávit myšlenku, že už se s ním nikdy nevidím a nebudu naslouchat jeho životním zkušenostem.

S dědou jsem měl mimořádně dobrý vztah. Nejednal se mnou totiž jako muž o dvě generace starší, ale spíše jako zkušenější kamarád. A to už od mého útlého mládí. Oslovoval mě „bandito“ a já jeho zase „Pepku“, podle modrého tetování na předloktí. Na vojně si totiž na něj nechal od jednoho slovenského desátníka věrohodně vyobrazit Pepka námořníka. Od nikoho jiného si však toto oslovení líbit nenechal. Po svém prvním infarktu děda neponechal nic náhodě a sepsal závěť. K ní přiložil dopis adresovaný pouze mně. Stálo v něm:

*Milej bandito,
od chvíle, kdy jsem tě po narození vzal prvně do náruče
a poblíkal jsi mi košili, jsem si přál udělat pro tebe
nějakej dobrej skutek. Ne takovej, jako je třeba uvaření
oběda, nebo počkání před školou, ale nějakej zásadní.
Snad to ještě stihnu, než zaklepu domácí obuví. Zatím ti
odkazuju ten domek v Příhranicích, jak je uvedeno
v závěti. Léta tam už sice nikdo nejezdí, takže bude asi
ve špatným stavu. Po nějakých úpravách by to ale
mohla bejt docela dobrá letní chalupa. Jsi šikovnej, ty
to zvládneš. V mládí jsem tam strávil nejlepší
a nejdobrodružnější chvíle svého života, tak věřím,
že si to tam taky oblíbíš. Nic jinýho kloudnýho ti
bohužel odkázat nemůžu. Snad mě za to nebudeš
proklínat. Tak ať máš život ještě o kapku lepší, než jsem
ho měl já a děláš o kapku míň blbostí, než jsem dělal já.
Budu se na to z tý nebeský, nebo pekelný hospody dívat!
Měj se. Pepek.*

Děda neztrácel humor ani při psaní závěti. Takový prostě byl. Jen jsem nechápal, o jakém dobrém skutku to psal. Mně přišlo, že nejlepší dobrý skutek, co pro mě mohl udělat, bylo, že zplodil mého tátu. To mi stačilo.

V domku, který mně děda odkázal, jsem byl pouze jednou, když jsem byl hodně malý, a vybavoval jsem si ho jen matně. Stál na

okraji obce Příhranice u Kunšperku ve Východních Čechách. Bylo mi jasné, že pokud domek ještě vůbec stojí, bude to asi řádná barabizna. Kde však děda sebral, že jsem šikovnej, a že si to zvládnou upravit na letní chalupu, nevím. Toho času jsem měl čerstvě odmaturováno na střední ekonomické škole a rozhodně jsem se nechystal opravovat zchátralé domy. Proto jsem tohle dědictví nebral moc vážně a plánoval jsem, že se na počest dědova úmrtí pořádně o víkendu opiju.

Dědův dopis jsem v hospodě kamarádům přečetl a všichni zalitovali, že ho osobně neznali.

„S nim byla asi prdel, co?“ hádal Pavel, kluk o rok starší než já, s nímž jsem se seznámil už na základce, když jsme se nejdříve poprali na chodbě kvůli tomu, čím výkres na nástěnce ve vestibulu školy je hezčí. Chodil do vedlejší třídy, do stejného ročníku, protože šel do školy o rok dále.

„Jo, to byla,“ potvrdil jsem a dodal: „Na tebe, Pepku!“ načež jsem vyprázdnil svůj půllitr až do dna. Tuhle sestavu jsem za ten sobotní večer a noc zopakoval ještě asi patnáctkrát.

Už ani nevím, čím to byl nápad, že bychom se mohli do těch Příhranic u Kunšperku vypravit omrknout to zděděné stavení a při té příležitosti si tam na zahradě vypít pár lahváčů a k tomu opéct nějaký ten špekáček. Víím jen, že všichni byli pro, včetně mě, a tak jsme ten výlet naplánovali hned na další víkend. U piva se plánuje nejlíp, znáte to. V červenci už bylo teplo i v noci a my byli klidní, že nám na nocleh budou stačit karimatky a spacáky. Když jsem to druhý den oznámil rodičům, kteří věděli, že rozmlouvat mně to by nemělo smysl, tak se akorát zeptali, jak se chci dostat dovnitř, když nemám klíče. Byla to pravda. Děda mně sice odkázal domek, vzdálený od mého bydliště asi dvě stě osmdesát kilometrů, ale klíče k němu mi odkázat zapomněl. Nenašli jsme je ani při vyklízení jeho 1+1. S takovými detaily si děda prostě hlavu nikdy nedělal.

„Přelezeme plot a do baráku se taky nějak dostaneme,“ poznamenal jsem.

„Ještě na vás někdo zavolá policajty,“ poučil mě táta, který z dědovy svobodomyslné povahy nezdědil téměř nic.

„No, tak až přijedou, tak jim ukážu kopii notářsky ověřený závěti a jsem zvědavěj, jak se budou tvářit,“ pronesl jsem sebevědomě a dál jsem se tím nezaobíral. Stačilo mi, že jsem znal číslo popisné.

Z pěti nadšenců, kteří se u piva tak horlivě hlásili k výletu do Příhranic, nakonec toto odhodlání nevyprchalo z hlavy společně s alkoholem pouze dvěma. A mně. Ráno v den odjezdu jsme se tedy sešli na plzeňském hlavním vlakovém nádraží tři. Já, již zmiňovaný Pavel a jeho stejně starý bratranec Standa, s nímž mě před asi dvěma roky seznámil, a který pil všude tam, kde Pavel. Byl naladěný na stejné vlně humoru jako my, tak jsem si ho rychle oblíbil a patřil také k mým nejlepším kamarádům.

Vlak měl asi dvacet minut zpoždění, ale to nám nevadilo, protože nádražní restaurace už měla otevřeno. Našli jsme si volné kupé a na kovové zavazadlové police jsme opatrně umístili batohy, ve kterých cinkaly lahváče, jak loretánské zvonky. Během cesty do Východních Čech jsme kromě postupného snižování hmotnosti batohů a kecání o holkách stále přetřásali domek v Příhranicích. Jak to tam asi bude vypadat, jestli není zahrada moc zarostlá, aby tam bylo kde rozdělat oheň, a zda se tam najde slušný prostor k přespání, pokud se ovšem dostaneme dovnitř.

Vlak nás odvezl do Broumova. Odtud jezdily do Kunšperku autobusy tak nepravidelně, že jsme těch zbývajících asi pět kilometrů došli raději pěšky. Konečně jsme dorazili do Příhranic. Množství rzi na ceduli s názvem této malé obce dávalo znát, že v těchto končinách nebude zrovna čilý turistický ruch. Za námi nad lesem vykukoval zpoza stromů vrcholek zříceniny hradu Kunšperk, jenž ze stejnojmenné obce, nad kterou se tyčil, vidět nebyl. Narazili jsme cestou pouze na dvě informační tabulky, co se o zřícenině zmiňovaly, ale pouze v tom smyslu, že je pro veřejnost uzavřena a v jejím bezprostředním okolí hrozí nebezpečí úrazu. Ve vsi nebylo mnoho domků. I náves byste tam těžko hledali. Bylo to i proto, že hodně stavení bylo již

rozpadlých, nebo v poločasu rozpadu. Za dob dědova mládí to mohla být docela hezká příhraniční vesnička, ale ty časy už byly dávno pryč. Jestli děda věřil, že si to tam oblíbím, tak se bohužel mýlil. Tam bych letní chalupu mít opravdu nechtěl.

Odkázaný mně přízemní domek jsme našli celkem rychle. Bylo to poslední stavení v jediné nesourodé řadě domů v tomto zapadákově. V dopise od mého děda stálo, že bude asi ve špatném stavu. To bylo hodně mírně napsáno. Snad všechna okna byla vymláčená, omítka byla popraskaná tak, že připomínala velkou pavučinu, obepínající celý dům. Mechem pokrytá střecha držela snad jen silou vůle, ale nevěděl jsem cí. No a zahrada byla samozřejmě zarostlá lebedou a kopřivami tak, že byl div, že jsme domek viděli už z příchodové cesty. Dostat se do zahrady nebyl vůbec žádný problém, neboť dřevěný plot, lemující zahradu, měl na mnoha místech tak pokročilé stádium hniloby, že sypoucí se dřevo připomínalo perník z mých oblíbených těstovinových nudlí. Jednou z těch mnoha děr jsme tedy vlezli dovnitř a ve vysokém porostu jsme si klacky razili cestu, jako bychom šli osvobodit Šípkovou Růženku. Dveře domu byly sice o něco bytelnější než plot, ale vysklenými okny, posazenými poměrně nízko nad zemí, se dalo docela pohodlně vlézt do světnice. O nějakém volání policie ze strany sousedů nemohla být ani řeč, jelikož v obci bylo takové mrtvo, že jsme pochybovali, jestli je tam kromě nás ještě někdo naživu. Při prvním ohledání interiéru nám připadlo, že si děda buď většinu vybavení odvezl, nebo že jsme se tam tímto způsobem nedostali první. Bohužel pár zaschlých lidských exkrementů na podlaze nás ujistilo o té druhé variantě.

„Asi bude lepší spát pod širákem, ne?“ navrhl Standa.

„Jo, pokud nebude pršet,“ přidal se Pavel.

„Na déšť to naštěstí nevypadá, myslím, že se to venku dá,“ ujistil jsem sebe i ostatní, protože sdílet podlahu s výkaly, anebo je uklízet, se mi opravdu nechtělo. V zahradní kůlně jsme našli pod hustou a prachem pokrytou sítí pavučin staré hrábě, a tak jsme s

nimi, používající jich jako hodně špatnou verzi kosy, upravili plácek pro rozdělení ohně a nocleh.

„Tak co, kdy začneš se stavebníma úpravama?“ rýpnul si do mě Pavel.

„Hned zejtra, ty vole,“ řekl jsem s úsměvem, ale zároveň mě napadla otázka, co s tím dědictvím vlastně budu dělat, protože vzhledem k této neatraktivní lokalitě bude i s prodejem problém. Prozatím jsem to ale pustil z hlavy, protože buřty a hlavně lahvová piva, která se chladila v malém sklípku pod domem, mě v tu chvíli zajímaly víc.

Odpoledne se přehouplo k večeru a jasná obloha začínala pozvolna šedivět. Piva ze sklepení postupně mizela a my se bavili tím, že jsme si vyprávěli strašidelné příhody, které jsme buď někde slyšeli, četli, nebo viděli v televizi. Navzájem jsme se trumfovali, čím historka vyvolá v těch druhých větší mrazení v zádech. Proto jsme si je pochopitelně notně přibarvovali. Nikdy bych nevěřil, jak takové historky dokážou vyvolat pocity strachu i ve třech dospělých lidech, pokud jsou vyprávěné večer na takhle odlehlém a téměř opuštěném místě. Každý z nás očekával, že některá z postav našich příběhů se musí každou chvíli objevit na kraji lesa. Pro ještě větší zvýšení napětí jsem navrhl vypravit se na hrad Kunšperk. Nejprve jsem měl na mysli každý sám zvlášť, ale rád jsem přistoupil na Pavlovu verzi, že tedy ano, ale všichni tři společně. Počet vypitých piv nám rozhodování značně zjednodušil, a tak jsme po uhašení ohně vyrazili vyzbrojeni pouze kapesními svítilnami. Bylo asi osm hodin večer, ale v červenci bylo v tu dobu ještě vidět.

Do Kunšperku jsme došli přibližně za půl hodiny. Byly to sice od Příhranic jen dva kilometry, ale konzumace zlatavého moku nohám na lehkosti nepřidá. Ze vsi ke zřícenině jsme šli lesní cestou do strmého kopce. Jeho příkrost byla tak značná, že jsme se co chvíli opírali o zem i rukama. I když s odstupem času pochybuji, zda to bylo skutečně jen kvůli té příkrosti. Pod hustým stromovím jsme si už museli svítit baterkami. U vchodu do zříceniny, kdysi možná rozsáhlého a významného hradního

komplexu, nás zastavila těžká železná vrata, pochopitelně zamčená. Ani ta, a bohužel ani na nich visící cedule s výstrahou, že do objektu je nepovolaným vstup přísně zakázán, nás neodradila od úmyslu dostat se dovnitř. Za pomoci mladého stromu, rostoucího těsně u hradní zdi, jsme se dostali k díře, kterou ve zdi vyhlodal zub času, a skrz ni potom za hradby. Během cesty na hrad a hlavně potom uvnitř jsme se stále častovali těmi strašidelnými historkami. Jak všichni zesnulí panovníci chodí v noci po chodbách svých hradů, samozřejmě i zřícenin, a mstí se všem vetřelcům, co ruší jejich klid. K tomu se pochopitelně z útrob hradu ozývaly všelijaké zvuky, které naše výmysly jen podtrhovaly. Nepříliš odvážně jsme procházeli přízemní částí zříceniny hradu Kunšperk, kde už nebylo vidět na krok. Naše tři baterky nám však poskytovaly světla dostatek. Zastavili jsme se u mříže ležící na podlaze. Zakrývala asi pět metrů hlubokou jámu, s největší pravděpodobností bývalou hladomornou. Posvítíl jsem dolů, abychom lépe odhadli hloubku. Všimli jsme si u stěny jámy visícího provazu, který byl upevněn za kovové oko zabudované ve zdi pár kroků od jámy. Hádali jsme, že pomocí něj asi slézali správci hradu pro mince, naházené tam turisty, když byl hrad ještě veřejnosti přístupný.

„Kdo neleze dolů je sráč!“ prohlásil Standa a jal se odstraňovat mříž. Nebyla nikde ukotvena, a tak jsme ji společnými silami celkem snadno odsunuli.

„Lez první, ty sis to vymyslel,“ pobídl ho Pavel a zaměřil proud světla po provaze dolů. Provaz končil tak metr a půl nade dnem jámy.

Standa si zastrčil svítilnu za opasek kalhot a začal šplhat do hloubi hladomorny. Sotva se dotkl země, zvolal nahoru: „Jsem tu, vy srabi, polezte taky!“

„Jen lez ty,“ řekl jsem rychle, když se na mě Pavel významně podíval.

„Proč já?“ opáčil Pavel, jemuž se do toho také dvakrát nechtělo.

„Protože jsi starší,“ použil jsem pádný argument.

Pavel jen zakroutil hlavou a pomalu se spustil dolů za Standou.

„Už máš hnědý kalhoty, nebo taky polezeš?“ volal na mě zdola. Nevěděl jsem, proč to vlastně děláme, nicméně jsem uchopil provaz a slézal za svými dvěma kamarády. Když mi zbývaly dolů asi tak tři metry, ozval se tupý zvuk rupnutí a já dopadl z té výšky na dno hladomorny. Provaz se pár desítek centimetrů pod úrovní povrchu přerhl. Jeho zbytek mi dopadl na hlavu a krk. Kluci stáli tak, že jsem je při pádu naštěstí netrefil. Odnesla to ovšem moje levá noha. Tvrdým dopadem na zem jsem si ji zlomil v kotníku.

„Jsi celej?“ strachoval se Pavel.

„Nevím, noha mě bolí jako svině!“ úpěl jsem.

Myslím, že v tu chvíli jsme byli všichni střízliví. Naplno jsme si uvědomovali závažnost situace, do které jsme se svojí blbostí dostali. Byli jsme v jámě vyhloubené ve skále, hluboké pět a široké dva a půl metru, s hladkými stěnami, v útrobách veřejnosti nepřístupné zříceniny, daleko od kohokoli, kdo by nám mohl být nějak nápomocen. Bez pití, bez jídla, jen s třemi svítilnami. Vlastně jen se dvěma. Té mé se při pádu na zem rozbilo sklíčko i se žárovkou. Proč jsme do té díry lezli všichni najednou a nezůstal alespoň jeden z nás nahoře, dodnes nechápu. Bylo to zřejmě naším věkem a pivem. A kdo někdy neudělal nějakou mladickou nerozvážnost? Možná snad jen Václav Klaus, ale to se nepočítá.

Standa svítil nahoru na konec krátkého provazu a dostal ze sebe jen všeřfkající „Do prdele!“

„Co budeme dělat?“ držel se za bradu Pavel.

„To nevím..... já mám tu nohu snad zlomenou,“ skučel jsem bolestí.

„Jak se dostaneme ven?“ ptal se Standa, jako bychom snad znali řešení.

„Blbě,“ konstatoval jsem našťvaně a Pavlovou baterkou si svítil na kotník, který pomalu ale jistě otékal.

„Pojďte, budeme všichni řvát pomoc. Třeba to bude v nočním klidu ve vsi slyšet,“ navrhoval Standa.

Zkusili jsme to. Myslím, že nejhlasitější jsem byl já. Bylo to proto, že jsem řval i bolestí. Tak nějak jsme tušili, že pokud náš hlahol,

deroucí se ze dna hladomorny napovrch, vůbec prorazil za zdi hradu, nebude jeho síla tak velká, aby se donesl až k uším některého z obyvatel vsi Kunšperk. Asi po deseti minutách intenzivního křiku jsme toho nechali. Také už jsme z toho začínali chraptět.

„Myslíte, že sem třeba někdo chodí?“ chytal se naděje Standa.

„A kdo asi tak?“ zůstal skeptický Pavel.

„Já nevím, třeba někdo ze správy hradu, nebo někdo takovej.“

„Jo, denně, zrovna kvůli tobě.“

„Můžou sem chodit kontrolovat stav, nebo co já vim.“

„No, stav plynoměru, třeba.“

„Dyt' víš, jak to myslím, kurva!“

„Tady nebyl nikdo už pěknějch pár měsíců. I ta cedule, že sem nikdo nesmí, už byla blbě čitelná.“

„Přece tady nechcípeme!“

„Neřvi, stejně tě nikdo neslyší.“

Já jsem se do toho rozhovoru nevměšoval, měl jsem co dělat se svou oteklou modrající nohou. Nemohl jsem si jí bohužel ničím zafixovat, tak jsem si alespoň sedl tak, aby se dotýkala stěny, jejíž chlad by měl držet otok v přijatelných mezích. I tak se tam už do nás začínala dávat zima. Červencové počasí mělo na teplotu uvnitř hladomorny pramalý vliv. Měli jsme na sobě jen trička. S tímhle jsme totiž opravdu nepočítali. Kluci na tom byli ještě relativně dobře, ti mohli alespoň stát a hýbat se. Já byl kvůli zraněné noze nucen sedět na studené zemi a při každém větším pohybu jsem ucítil řezavou bolest v kotníku a nártu.

Se svícením jsme šetřili. Jednak nebylo nač svítit a také jsme si uvědomovali, že pokud nás někdo nevysvobodí, bude potřeba světla i další noci. Od země už mně byla taková zima, že jsem skoro necítil zadek. Kluci mně v tom střídavě ulevovali tak, že se posadili na zem oni a já si sedl na jejich nohy. Byl jsem tak alespoň trochu izolován od té studené podlahy hladomorny. Ta přesedání mně však činila nemalé bolesti. Za celou noc nikdo z nás nezamhouřil oka. Ani to dost dobře nešlo. Chlad, obavy a moje zraněná noha nám to prostě nemohly dovolit.

Ráno pronikl mezi stěny jámy kužel světla, sahající jen asi metr pod povrch. Ale i tak jsme na sebe viděli, aniž bychom museli použít baterek. Denní světlo dopadalo na krátkou část provazu stále upevněného za to kovové oko tam nahoře.

„To určitě přeříz duch ňákýho panovníka, co tu v noci chodil,“ odlehčoval naši situaci Pavel.

„To nemusel nikdo přeřezávat,“ poznamenal jsem a ukázal na zbytek provazu, ležícího na zemi. „Podívej, jak je zpuchřelej. Proč jsme si toho my volové hned nevšimli?“

„Myslím, že kdybysme si stoupli jeden druhýmu na ramena, tak na ten konec provazu možná dosáhnu,“ vymýšlel Standa.

„A jak bysme to asi provedli, nevíš? Myslíš, že s tou mojí haxnou budu na sobě držet dva lidi? Nebo že se budu sápat na něčí ramena?“ odsoudil jsem jeho nápad.

„To tady radši chcípneš, než bys na chvíli přemoh bolest?“ pokoušel mé nervy Standa.

„Ty vole, já bych ti to přál! Víš, že se na to nemůžu ani postavit?!“ zvýšil jsem podrážděně hlas.

„Nehádejte se, to ničemu nepomůže,“ uklidňoval nás Pavel. „Něco mě napadlo. Smotáme do sebe džíny a trika, a pak ten chumel navážeme na ten provaz, co tu máme. Zkusíme to vyhodit nahoru, jestli se to tam za něco zachytí. Třeba za tu mříž, leží hned vedle té díry.“

„I když se to tam náhodou zachytí, jak ohlídáme, aby provaz zůstal poslušně spuštěnej dolů? Je krátkej na to, abysme ho mohli držet za konec. Co když se při tom taky za něco blbě zachytí, a my na něj už nedosáhnu,“ uvažoval Standa.

„Udělejte ten chumel jenom z jedněch džín. Dvoje pak použijem pro nastavení provazu,“ přispěl jsem svou troškou do mlýna a začal si pomalu sundávat kalhoty. Naštěstí nohavice nebyly tak úzké, a tak se mi je podařilo přetáhnout i přes otok. Snad vydržím tu chvíli sedět na studené zemi jen v trenkách, pomyslel jsem si.

Pavel se Standou sbalili trička a jedny džíny dohromady a udělali uzel na nohavicích, aby ten chomáč z našich svršků držel. Provaz protáhli všemi džínovými poutky a ještě s ním na kříž ten

balík ovázali. Bohužel nikdo z nás neměl na kalhotách opasek, který nám také mohl pomoci. Na druhý konec provazu upevnili za sebe navázané dvoje další džíny. Ten spletenec nám měl pomoci dostat se ven.

Standa sevřel nohavici kalhot pevně v dlani a Pavel oběma rukama vyhodil spleť oblečení nahoru k ústí jámy. Vrcholu dosáhla, ale aniž by se čehokoli dotkla, spadla zpět do Pavlovy náruče.

„Čistej prohoz,“ zahlásil Standa. „Musíš se trefit víc k okraji tý díry:“

„Dík za radu,“ ušklíbl se Pavel.

Další Pavlovy pokusy dostat balík na povrch byly více, či méně úspěšné. Pokud se mu to však povedlo, balík se nahoře o nic nezachytil a po zatahání za džíny, potažmo za provaz, spadl zpět dolů. Standa se s Pavlem v házení střídal. Vedl si ale podobně.

„To je na hovno, to oblečení se nikde nezachytne,“ konstatoval unavený Standa.

„Hm, to by chtělo něco, co by se chytlo za oko tý mříže,“ přemýšlel Pavel.

„Uděláme na konci provazu smyčku,“ napadlo Standu.

„Nebude se tam mít na co navlíct. Na mříži není jedinej výstupek, pokud jsem si všim,“ nesouhlasil Pavel a podával mi kalhoty, které vysvobodil z balíku.

„Co ta moje rozbitá baterka?“ navrhnul jsem a těšil jsem se, že se zase obleču. Kombinace bolesti a zimy se mi vážně nezamlouvala.

„Dobrej nápad, ale baterka asi nebude mít takovou setrvačnost, aby za sebou táhla kromě provazu ještě dvoje džíny,“ hádal Pavel.

„Džíny sundáme. Přivážeme k ní samotnej provaz. Riskneme to. Pokud se nám to povede, tak mně uděláš stoličku a na konec provazu dosáhnu,“ napadlo Standu.

Upevnit provaz za mojí asi dvacet centimetrů dlouhou plechovou svítilnu nebylo ale jednoduché. Za drátěné očko to nešlo, to by se utrhlo při prvním větším zatížení. Ještě nás napadlo jí nějak sešlapat a udělat z ní provizorní hák, ale od toho

jsme upustili. Bylo nám jasné, že by se dřív rozpadla, než by se nám něco takového povedlo. Naše šance byla v tom, že držela pohromadě. Pavel na baterce utáhl provaz, co nejvíce to šlo. Baterka se klukům házela o něco jednodušeji než sbalené oblečení, ale mělo to podobný efekt. Kdykoli to vypadalo, že se zachytila za mříž, vyzdvihl Pavel Standu výše pomocí takzvané stoličky z dlaní sepjatých k sobě a ten pak zatáhl za provaz. Svítlna se vždycky okamžitě uvolnila a spadla k nám dolů. Standa se ji snažil chytit, aby se nerozbila. Ne pokaždé se mu to však podařilo.

Po jednom takovém, už ani nevím kolikátém, pokusu se zdálo, že baterka za mříž drží. Standa párkrát zatáhl za provaz, ale ten zůstal viset.

„Zatáhni za něj, jak nejsilnějc můžeš,“ řekl jsem mu. „Váha těla bude mít určitě větší tah.“

Standa zatáhl za provaz tak nejvíc, jak mu dovolovala pozice na Pavlových rukou. Bohužel se provaz opět uvolnil a spadl dolu. Ovšem už bez baterky.

„Pomóc.... Pomóc!“ začal panicky křičet Standa. Přidali jsme se k němu. K ničemu to opět nebylo. V bezprostředním okolí hradu nebyl nikdo, kdo by to mohl zaslechnout.

Kdyby tenkrát existovaly mobilní telefony, měli bychom to jednodušší. I když pochybuji, že by na dno hladomorny dosáhl signál některého z operátorů.

Nevěděli jsme, co dělat. Mě už bolela noha tak, že se to dalo jen stěží vydržet. Byli jsme v hrozně situaci. Volání o pomoc jsme pravidelně opakovali, vždy se stejným výsledkem.

„Měl jsi fakt dobrej nápad lézt sem dolů,“ pravil jsem směrem ke Standovi.

„V první řadě jsi měl ty výbornej nápad jít na hrad. Kdybysme zůstali u ohně a chlastali, tak by se to nestalo,“ opáčil Standa.

„Tak se dohodněte, kterej z vás za to může,“ vložil se do toho Pavel.

„Hele, ty toho nech,“ obrátil jsem se k němu, „já původně navrhoval, že půjdeme na hrad každé zvlášť a byl to tvůj nápad, že sem půjdeme všichni společně. Tak tady to máš.“

„No to je výborný!“ rozčílil se Pavel. „Tak nakonec za to můžu já! Já, kterému může být nákej zkurvenej barák po dědkovi ukradenej!“

Nervy nám tekly všem a potřebovali jsme trochu upustit páru. Učinili jsme pak i pokusy se smyčkou, jak navrhoval Standa, ale také bezvysledně. Dokonce jsme se v zoufalosti odhodlali i o krkolomný pokus vylézt si navzájem na ramena a dosáhnout na zbytek provazu končícího asi šedesát centimetrů pod ústím jámy. Kluci mně omotali zraněnou nohu od kolene až k prstům tričky a kalhotami tak, že vypadala jako kopyto hodně vypaseného čerta. Protože jsem nebyl schopen lézt někomu na ramena, byl jsem ten, co měl držet oba kluky nad sebou. Stálo mě to hodně moc sebezapření a neskutečnou bolest. Rozkročil jsem se a zapřel se o stěnu. Bohužel ale, když mně vylezl Pavel na ramena, prasklo mi v noze a oba jsme se svalili na zem. Myslel jsem, že umřu bolestí. Pavlovi se naštěstí při pádu nestalo nic.

Díky hodinkám, což byla kromě svítilen jediná technická vymoženost, jíž jsme disponovali, jsme věděli, že jsme v hladomorně už šestý den. Byli jsme dehydrovaní, hladoví, prochladlí a já měl bolestí nohy už tak otupěné smysly, že jsem ji ani nevnímал. I náš křik o pomoc ztrácel na intenzitě. Nedostávalo se nám slin, jen jsme sípali a byli rádi, že se slyšíme my sami. Kolem byl zápach z našich výkalů, ale ten nám asi vadil nejméně. Ve sporadických hovorech, jež jsme mezi sebou vedli, se střídalo nadějně ujišťování s hádkami a vzájemným obviňováním. Slabou nadějí v nás držel fakt, že by po nás mohli pátrat rodiče. Kam jsme jeli, věděli. Na zahradě domku by však našli jen prázdné láhve od piva. Batohy jsme měli uklizené ve sklepě. Už několikrát jsme si vyrazili o prázdninách na vandr a vrátili se až za pár dní, aniž bychom během té doby o sobě dali rodičům vědět. Proč by si měli myslet, že teď je tomu jinak?

I kdyby se po nás začali shánět a přijeli do Příhranic, napadlo by je hledat naše batohy ve sklepě? Ne. Mysleli by si, že jsme odtamtud vyrazili jinam. Třeba by je to ale mohlo napadnout a policejní pes už by nás našel. To bylo jediné, k čemu jsme se v naší beznadějně situaci upínali.

Díval jsem se nahoru k ústí hladomorny, abych viděl zbytky denního světla, které mizelo s pozdním večerem. Jako bych si ho chtěl ještě co nejvíce užít.

„Pepku, Pepku,“ pronesl jsem slabě, „to dědictví byl fakt dobrej skutek. Pěkně děkuju...“

„Tvůj děda za naší blbost nemůže,“ řekl odevzdaně asi Pavel, nebo Standa. To už přesně nevím, omdlel jsem.

„Haló, už mě vnímáte? Je to dost,“ pravil ke mně hlas jakéhosi bílého anděla, ze kterého se vyklubala zdravotní sestra. Pochopil jsem, že jsem v nemocničním pokoji. V pravé paži jsem měl napíchnutou kanylu, do níž vtékal fyziologický roztok z láhve na kovovém stojanu.

„Kde to jsem?“ zeptal jsem se přesto.

„Jste v nemocnici v Broumově, už jsem vám to několikrát říkala, ale asi jste to ještě moc nevnímál, co?“ řekla sestra s úsměvem.

„Jak jsem se sem dostal a kde jsou kluci?“ tázal jsem se ještě trochu zmateně.

„No, vy jste zajímavý případ,“ usmála se sestra, „nikoho vytaženého z hladomorny jsme tu ještě neměli. Ti vaši kolegové, co tam byli s vámi, jsou tu taky, ale na jiném oddělení. Ty asi propustíš zítra ráno domů, jen je trochu zavodní.“

„A já?“ šeptl jsem.

„Vás si tu nějaký den necháme. Jste na chirurgickém oddělení. Čeká vás operace nohy. Doktor vám všechno řekne.“

„No jo vlastně, moje noha, co s ní mám?“ vzpomněl jsem si na svou zraněnou končetinu a všiml si, že je v dlaze. Cítil jsem jí jen trochu. Zřejmě jsem byl nadopován něčím proti bolesti.

„Máte ji zlomenou v kotníku a to prodlení jí moc nepřidalo.“

„Věřte, že kdybych mohl, přijel bych hned,“ řekl jsem. „A jak jsme se sem tedy vůbec dostali? Kdo nás tam našel?“

„Přivezla vás policie, že vás vezou rovnou z hladomorny,“ odpověděla mi pobaveně.

„Musím dát vědět našim, co se mnou je, potřebuju si zavolat,“ požádal jsem.

„Vaši rodiče už byli vyrozuměni a přijedou sem za vámi. Všechno už jsme telefonicky vyřídili ve spolupráci s těmi vašimi dvěma kamarády. Nemějte strach,“ uklidnila mě sestra, vytáhla mi z podpaží teploměr a odešla.

Od doktora jsem se poté dozvěděl, že mě budou druhý den operovat a do kotníku dávat šrouby. To ráno před operací se za mnou na pokoji zastavili Standa s Pavlem, pro něž si přijeli rodiče. Popřáli mi hodně sil a potvrdili to, co říkala sestra. Z hladomorny nás dostali ven dva policisté z broumovského okrsku pomocí rozkládacího žebříku. Mě tam odtud vynesl ten statnějš z nich na zádech. Prý o nás věděli.

V nemocnici jsem strávil necelé dva týdny. Naši tam za mnou byli těsně po operaci, a pak si pro mě přijeli, když mě propouštěli. Stále jsem musel myslet na to, jak policie věděla, že jsme tam. Měl jsem nutkavou potřebu jim upřímně poděkovat. Nebýt jich, tak by ta hladomorna patrně splnila svůj účel i po stovkách let.

Než jsme se s rodiči vydali autem směr domov, zajeli jsme k broumovské policejní stanici. Na noze jsem měl sádku, ale chůzi o berlích jsem zvládal celkem bravurně. Na okrsku mě přijal službukonající policista silnější postavy a já mu sdělil účel své návštěvy.

„Aha, ty seš jeden z těch výtečníků, co jsme tahali z hladomorny!“ nasadil kantorský tón. „Co jste tam vůbec dělali?! Nejste přece malé děti! Věděli jste určitě, že je vstup do té zříceniny zakázaný! Mohl bych ti teď ještě klidně napařit pokutu!“

Hned mě napadlo, že se mu to hezky vyhrožuje pokutou, když jsem se dostavil sám a dobrovolně až k němu na okrsek. Jeho poučování i tykání jsem mlčky přešel a znovu ho požádal, zda by mně mohl sdělit, jak o nás věděli.

„Určitě vám volal někdo ze vsi, kdo slyšel, jak řveme, ne?“ hádal jsem.

„Ten telefon jsem bral já,“ prohlásil policista hrdě, jako by v životě nic důležitějšího nevykonal. „Ten člověk mi řek, že na Kunšperku v hladomorně jsou tři kluci a nemůžou ven. V noci. To víš, že jsme si mysleli, že si z nás někdo dělá srandu, no ale prověřit jsme to museli.“

„A představil se vám ten volající?“ tahal jsem to z něj jak z chlupaté deky, odhodlán jet záchránci ještě dodatečně vyjádřit svůj vděk.

„No, nejdřív ne. Až když jsem ho k tomu vyzval, tak řek jen Pepek a položil. To jsem ti asi moc nepomoh, co? Nebo jo?“